

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Plac. SIMONFFY-ház a város-
házával szemben

HIRDETÉMÉNYEK.

előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intézendők

Bérmintetlen levelek csak ismert kezektől
fogadhatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÚ PÁRT KOZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Hétfő, május 12.

93. szám.

Még ilyen sem volt.

(—) Sok mindentféle vád hullott már ennek a szegény kormánynak a fejére az ellenzék kegyelméből, sok mindennek oka már ez a kormány, hanem nekünk úgy tetszik, hogy a legfurcsább bogarat most fedeztük fel egy puritán ellenzéki lap hasábjain, a melyik sem többet sem kevesebbet nem állít, mint azt, hogy azon körülménynek, mely szerint a statisztikai kimutatás szerint az 1880-ik évben több halálozás fordult elő az országban mint, az 1879-ik évben — egyedül a kormány az oka.

Igazán bámulja az ember azt a náivságot, a melylyel az ilyen vadállítástokat nyilvánosságra hozzák, s a mi több még meg is követelik hozzá, hogy azt ezután mindenki komolyan elhiggye. Hiszen ebből az következik, hogy ha a statisztikai kimutatások az ellenkezőt tüntetnek fel, vagy is azt, hogy a születések száma felül mulja az elhaltakat, azért meg az ellenzékét illetné a dicséret, a mit állítani nem kisebb önhittséggel lehet, mint a milyen bárgyúsággal a másikat.

Mert azt megítélni, hogy egy ország népessége fogyásnak, vagy szaporodásnak mi lehet az oka? korántsem a politika szemüvegén, hanem a tudomány, pedig az orvosi tudomány segítségével lehet. Hiszen ha a végtelenségig megyünk, akkor ilyen nyakatekert okoskodással azt is ki lehetne sütni, hogy a kolerának s minden ilyen járványos betegségnek a kormány az oka, valamint annak is, hogy az orvosi tudományunk még most sem sikerült felfedezni a tüdővész gyógyítási módját stb.

Már tisztelt ellenzék, ha még ilyen beszédek is készpénz gyanánt lehet ott azon az oldalon tovább adni, nagyon tiszteljük az egész uri komédiát, hanem eszünkbe jut akaratlanul is egy régi példabeszéd a fapénzről.

Hát annak ugyan mi az oka, hogy az újabb időben egymás után merülnek fel, az előtt soha sem ismert nemei a

betegségeknek? Honnan van az, hogy míg egyik vidék egészségügyi viszonyai kedvezőek, addig a másik nagyon kedvezőtlen: míg egyikben szaporodást mutat fel a statisztika, addig a másikon apadást jelez. Hiszen mindenkinek egy és ugyanazon kormánya van, mindenik vidék egészségi viszonyára egyformán szervezett apparátus ügyel fel.

Ha mindezeknek okáért kutatnánk nagyon mélyre kellene hatolnunk nem ugyan a politikai — hanem az orvosi, és általában a természettani tudományok, a mi pedig nem egy politikai lap feladata.

Tagadhatatlan ugyan, hogy egyesek szegénysége gátol szolgálhat valamely nagyobb költséget igénylő gyógy-mód keresztül vitelére, azonban a figyelmes szemlélő tapasztalhatja hogy a halálozások nagyobb száma, nem a szegény hanem inkább a középosztálynál áll elő, tehát ott, ahol vagyon van.

És ha erről meggyőződünk, pedig könnyű meggyőződni, vajon nem fordíthatnánk-e meg a tételt, s nem mondhatjuk-e ki, hogy a nemzedék elsatnyulásának, s az ennek folytán beállt sürű elhalálozásnak a korai elhajtászat az oka, mely pedig azon osztálynál észlelhető, a hol a vagyon van?

Mi legalább úgy vagyunk meggyőződve, hogy ezt állítanunk nagyobb okunk és több jogunk van, mint annak, a ki mindezen bajok okát a politikában keresi.

Olyan nyakatekert okoskodást, mint a melyet a tisztelt ellenzéki orákulum produkált nem mindennap talál az ember, s ez a kortes muzsikában a nagy bőgő szerepét volna hivatva játszani, képzeljük, hogy még a tárogatóra ezután kerül a sor, de azt is elképzeljük, hogy ha a vonós hangszer már is ilyen boldon nótákat játszik, hát a fuvó milyet csinál majd?

De hát ha ők biznak a nép hiszékenységében, s ezen számításukban azt mindenre képesnek tartják, mi meg bizunk a nép józan felfogásában és hisz-

szük hogy a hollókaróást nem fogja fölemle éneke gyanánt fogadni, s be lájja, hogy bizony azok az apostolai nagyon téves tanokat hirdetnek, csak-hogy zöldágra juthassanak.

— Az aranyjáradék. Legközelebb — a mint a „Bud. Corr.” értesül — a pénzügy-miniszternek egy felszólítása fog közzétettni a legutóbbi július 1-re felmondott 6 százalékos aranyjáradék-címletek birtokosaihoz, a melyben azok szabadságára hagyatik a felmondott 6 százalékos kötvényeknek megtelelő árfolyam mellett 4 százalékos magyar aranyjáradékért való becserése. Önkényt érthető, hogy ezen járadék tulajdonosoknak nem nyújtható nagyobb vagy csak egyenlő nagyságú előny is annál, a mely a felmondás előtt azon járadék birtokosoknak nyújtott, a kik a becserést önkényt eszközölték — és pedig annál kevésbbé, mivel azóta a négy-százalékos aranyjáradék árfolyama jelentékenyen emelkedett.

— Ö felsége a nagyhadgyakorlaton. Beavatott katonai körökben most már határozottan el van terjedve azon hír és teljesen biztosnak veszik, hogy ö Felsége Temesvár, Lippa és Arad közt tartandó gyakorlatokon részt fog venni és ez alkalommal egy napra meglátogatja Temesvárt. A király augusztus 25-étől szeptember 4-ig fog a nagy hadgyakorlatokon részt venni és csak azután tér vissza Bécsbe. Temesvárt ö Felsége vagy augusztus 28. vagy 31-én fog időzni. Temesmegyében most kettőzött buzgalommal láttak hozzá az utak jó karba helyezéséhez és az úg községeknél, mint az utak elágazásainál egészen új utmutatótálak állíttatnak fel.

Képviselőválasztási mozgalom.

Székegyháza május 10.

(„É-K”) Mult vasárnap tartotta meg a szabadelvű párt értekezletét a közeli képviselő választás alkalmából. Az értekezlet igen látogatott volt, amennyiben 250-re vagy tán még ezen felül tehető a jelen voltak száma. Szunyogh Zsigmond elnök az értekezlet megnyitása után felhívta a szabadelvű pártot szervezkedésre a szervezkedés megtörtént, elnökké Szunyogh Zsigmond, alelnökké Lestyán

néhez. Abban az újságban benne volt a fia neve nagy dicsérlettel: valami remek munkát csinált, valami íróasztalt egy grófnak, csupa faragott munka és gyönyörűsággal berakva, elküldték a kiállításra is.

Mondtam én, hogy az én Gyuri fiamból még lesz valami, — szolt az öreg asszony, szemeit törölgetve, mert a nagy öröm miatt kicsordultak könnyei.

— Az apja is derék asztalosmester, volt, csak hogy így falun hát bizony nem jár a finomabb munka, csak holmi fenyőfa nyoszolya, meg tulipános láda. Jaj! ha a boldogult még élne, hogy gyönyörködhethék fiában.

— Csak másfél éves kis poronty volt szegényke, mikor a boldogult meghalt, — folytatja az öreg asszony egészen elrészélyülve. — Tán ha az édes apja életben marad, nem is esett volna meg rajta az a szerencsétlenség. Mert hát szó a mi szó, nagyon szabadjára nőtt fel. Az ilyen szegény özvegy asszony nem tudja úgy kordában tartani a fiugyereket, mint az apja s a nagy szeretet vált vesztire. Kényes lett és indulatos, hirtelen természetű; de csak én tudom hogy milyen drága gyöngy a szíve s milyen igazán tud szeretni. Oh! ha még egyszer láthatnám az én édes gyerekeket!

Nemsokára ez az öröme is meg lett. Gyuri azt írta, hogy eljön; „de senkinek se szóljon róla édes anyám, senkinek a világban.”

Nem szolt hát senkinek, ámbár szeretné kiküldetni az egész világnak. Nem szolt senkinek, csak várja szívzszakadva a fiát, míg egyszer késő este, mikor már többnyire alaznak a faluban az emberek, megkocogtatja valaki az ablakot s az öreg asszony remegő kézzel kinyitja a pitvar ajtót.

Adorján, jegyzővé Kovácsnay Marcell kiálltattak ki egyhangulag. A vidéki kerületek is megalakulván a székegyházi alkerületben elnök Penkert Mihály, a díszegyházban elnök Szeremley Sándor, az ér-mihályfalvaiban elnök Mátyás István lett.

Ezenkívül megalakították a községi bizottságok s választmány, elnök a szabadelvű pártot megalakultnak kijelenti s felhívta a jelenlevőket, miszerint képviselőjelölt iránt tegyenek javaslatot. Veréczy Antal, ifj. Gyálókay Lajos helybeli birtokost ajánlja, mint a ki az Ermellék szülötte, s kinek képessége, tehetsége, becsületessége kellő biztosíték, hogy helyét kellőleg betöltendő a parlamentben. Az ajánlat egyhangulag elfogadtatott s egy 12 tagú bizottság Dravetzky Gyula elnöklété alatt felkérte a jelöltöt fölkérni, hogy az értekezleten jelenjen meg s a programbeszédet tartsa meg.

A küldöttséggel megérkezett jelölt lelkes éjlenekkel fogadtatott s általános rokonszenv mellett hatással mondotta el beszédjét. A politikai pártokat nem boncolgatta, de élesen kikelt ama botrányos dolgok ellen, melyek legközelebb épen az egyes pártok éleskedései folytán sajnosan felmerültek. Kikelt még azon népmítók ellen is, kik mindent ígérnek s ezzel a népet félrevezetik. Ő ugymond nem tesz sok ígéretek, de a mit tesz, azt becsülettel meg is tartandja. Hoszszu s tartalmas beszédjét azonban a lap szűk keretében vissza adnunk nem lehet, csupán azt jegyezzük meg, hogy a beszéd nagyon tetszett s a jelen voltak, kik között pedig sokan voltak kormányellenesek is, mindannyian szívesen csoportosultak ifj. Gyálókay Lajos ur mellett.

A fellejtetés bankettel végződött, mely igen derült hangulatban délután 5 óra tájban ért véget, midőn a jelen voltak egy része a csónak ünnepélyre távozott. A bankett igen kedélyes hangulatban folyt le; számos pokarköszöntő történt magyar szokás szerint s azok elsejéjt Fráter Béla mondotta el Tisza Kálmánra a szabadelvű párt első vezértérőre. Dravetzky Gyula, Bosik Ferenc s mások a jelöltre, a jelölt a választóközönségre, kijelentve, hogy lehetetlen ott nem győzni, a hol mint a választókerület színeje áll sorompóba egy elv mellett; — Kovácsnay Marcell az alispánra, mint a szabadelvű párt elnökére, Balogh Lajos az „egyetértés”-re, Szunyogh Zsigmond elnök a választás sikerére s a választó polgárookra; később a leendő választási elnökre Dravetzky Gyulára köszöntött.

— Te vagy, Gyuri? Az, a ki jött, nem felel egy hangot sem, csak oda borul anyja nyakába.

Ezer édes névvel szólítgatja fiát az anyja, simogatja haját, csírogatja szakállas arcát, mintha még gyermek volna; pedig hej! sok év elmúlt azóta s bizony mintha már deressednek is az a fekete haj!

— Nem csoda, édes anyám, hogy megöszültem belé, — szolt a fiatal ember sohajva.

— Eredj már, hisz csak az a két ósz szál vol hajad közt. Istén bizony nem talállok többet. Mit akarsz? Olyan csinos legény vagy, hogy minden lánynak megdobban a szíve, ha meglát az utcán,

Az anyja nem győzte bámulni fiát, olyan uri magatartása, olyan szépen, okosan beszél akár a tisztelendő ur, és milyen finom posztó ruha van rajta!

— Jó kereseted lehet, ugy-e, édes fiam?

— Megélhetek belőle becsületesen, édes anyám, félre is tehetek valamiskét.

— Tán jobb volna mégis, ha magad kezére folytatnád a mesterséget. — bátorodik megjegyezni félénken az anyja, mert olyan ur módban látja a fiát és olyan nagyon megváltozott, hát alig mer neki tanácsot adni.

— Ahhoz sok pénz kellene, édes anyám. Nagy városban nem megy az oly könnyen.

— Hát ha itthon próbálnád meg? A édes apának mindig akadt itt munkája. Aztán tudnék ám én itt derék szép leányt neked, a kiből jó feleség lenne.

De tovább nem mondja, mert fiának komor tekintete elijeszti.

— Vagy eladhatnánk ezt a kis házat

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A Mátyás Gyuri esete.

ELBESZÉLÉS.

Vértesi Arnoldtól.

Kis házikó volt a falu szélén a Mátyás Györgyné; nádfődele már meggörnyedt a vénségtől, mint asszonya maga is.

Vagy tán nem is annyira a vénségtől görnyedt meg ugy az a szegény asszony, mint inkább a sok bajtól, gondtól, bubánattól. Kijutott neki abból bőven teljes világéletében. Fiatalon megkötölte az özvegyi kenyeret. Előbb az urát, aztán három gyermekét temette el egymásután. Csak a negyedik, a legkisebb maradt életben.

Hanem annak meg olyan sora lett, hogy mire fölnevelte az édes anyja és szép derék legényné serdült, ugy, hogy repdesett a szíve az édes anyjának örömében, hát akkor került a bájba s tömlőzben kellett töltönie legszebb fiatal éveit.

Hiába tanuskodtak mellette a helység előjárói, hogy jóra való, becsületes magaviseletű legény, a ki nem járja a kocsmákat; hiába könyörgött a szegény édes anyja, hogy ne vegyék el tőle egyetlen gyámolatát: a törvénynek eleget kell tenni s a bíróság még nagyon kegyelmesen ítélte, hogy csak hét esztendő szabott a gyilkosra.

Hiába appellálta meg a fiskális, nem engedtek el abból bizony egy hónapot sem. Nem lehetett tagadni a dolgot, nem is akarta tagadni a legényt; mindent megvallott, ugy a hogy történt. Igaz, hogy nem ő kezdte a veszekedést s hallgatott egész addig, míg sirban fekvő édes apját nem mooskolta az a

bitang, hanem akkor aztán olyat talált ütni a fejze fokával, melylyel épen fát hasogatótt, annak az embernek a vakszemére, hogy mindjárt beszakadt a koponyája s rögtön szörnyet halt.

Ki is ülte érte Mátyás Gyuri a hét esztendőt. Huszonhárom éves volt, mikor a börtönbe került; harminez lett, mire kiszabadult. De a szegény édes anyja még akkor sem látta meg, mert nem jött az a legény többé haza a szülőföldjére, kiégett volna a szeme, ha még egyszer betette volna oda a lábát; a szegény asszony meg öreg is volt, beteges is volt már arra, hogy olyan messze földre menjen a nagy városba.

A fia hitta ugyan, megírta, hogy hűségesen gondját fogja viselni; de az öreg asszony csak azt mondta rá: nem tudna már ő hozzá szokni ahhoz a városi élethez s azt a pár esztendőt, a mi még az uristen kegyelméből hátra van, (vagy tán nincs is már annyi), itt szeretné eltölteni, a hol egész élete eltelt; hogy aztán az ura, meg a három gyereke mellé fektetnék le örök nyugalomra. Már neki nincs más kívánsága a világon.

Csak a fiát szeretne volna még egyszer látni. Hanem e miatt sem panaszkodott, csak ugy magában busult. Ki tudja, látja-e még valaha vagy soha?

Már elmúlt három esztendeje, hogy Gyuri a tömlőzből kiszabadult. Jól folyt a dolga ott a nagy városban, munkája mindig van és becsületesen fizetik, — írta az anyjának. A hét év alatt tanult is a börtönben valamit: faragásálmí egy öreg esztergályostól, — az isten áldja meg! — most nagy hasznát veszi.

Egyszer aztán a tisztelendő ur jött egy nagy újsággal özvegy Mátyás György-

A Dobránszky-ügy.

Dobránszky Péter az ellene Ugron Gábor képviselő által felhozott vádak tárgyában egy Ugron Gáborhoz intézett levélben, becsületbírósként kiküldését kérte, mely itéljen azok igazsága felett, a mikkel őt vádolják. Az erre vonatkozólag felhozott adatokról Dobránszky Péter ur azt állítja, hogy azok hoszu müvei. A becsületbírósként tagjait részben Ugron, részben Dobránszky nevezék ki.

Ugron Gábor erre kijelentette, hogy olyan feltételek mellett, mint a hogy Dobránszky követeli nem megy bele a becsületbíróskodásba, hanem csakis úgy, ha a bíróság csak a levelek hitelessége felett támaszkodik.

Ez ügygyel összeköttetésben azt írják, hogy azon Dobránszky Olga, ki Ugron Gábornak a leveleket szolgáltatva, nem Dobránszky Adolf leánya, Hrabár Manóné, ki tudvalevőleg a leibergi pörben is szerepelt; hanem egy árvaanyai leány, ki azonban — mint a közölt levelekből látszik — Dobránszky Adollal szintén közel rokonságban van.

A N. Fr. Presse így ír a Dobránszky képviselő ügyéről: „Magában véve nincs politikai jelentősége az Ugron-Dobránszky ügynek, de mutatja a végtelen ingerlékenységet és érzékenységet, mely Magyarországon Oroszország ellen uralkodik s mely mindenkit elítél, kit csak távolról is érhet az a gyűny, hogy Oroszországgal összeköttetésben van. Igaz, hogy ebben sajátságos rendbeli különbségeket tesznek. Dobránszky Pétert kidobták a képviselőházból, de a méltóságos „muzsikevezetőt“ — et, kik ott ülnek a főrendiházban, régen visszahelyezték társadalmi jogaikba.“

Külföld.

— Az egyiptomi harczierről. A dondolai kormányzó táviratozza, hogy a Gondhoz Khartumba leveleket küldött és a vizsdatért emissariusok tudósítása szerint Khartum gíriasi fölkö sereg zárta körül. Gondon ápril 13-án és 15-én sikeres kirohanásokat tett, az insurgenek a dogolai helyőrséget fölszólították, hogy három nap alatt adja meg magát, lemezárslás büntetése alatt Szukinban tegnap Ozman Digma támadását várták. Ugyancsak a dondolai mudirtól érkezett távirat tudatja, hogy Debbahól délre az egész országban kitört a lázadás. A mudir utolag csapatokat kér, melyekkel a lázadás terjesztését megakadályozhassa. Hír szerint a Marriot tó partján az angol katonák és a beduinok között komoly összecsúszás volt, mely alkalommal többen megöltek.

A német socialista törvény meghozásabát 189 szavazattal 156 ellenében elfogadta a birodalmi gyűlés.

A H-szoboszlai gépvásár és ekeverseny.

A kiállítást rendező bizottság a f. hó 4-ikén délután Szoboszlón ülést tartott, melyet jelenlétével szerencsétlenül a gazdasági egyesület buzgó elnöke gr. Zichy Géza 6 méltósága is.

Az ülés tárgya volt a kiállítás ügyének eddigi állásáról szóló titkári jelentés. E nagy gondnal és szakavatottan egybeállított jelentésből kiemeljük a következőket.

fiam — fordítja meg a beszédet az öreg asszony; — volna rá vevő. Pásztor Mihály-nak a kisebbik fia házasodik, annak keresnek épen most egy portát. Kifizetnék készpénzzel, abból lehetne valamit kezdeni ott a fővárosban.

— Nem, édes anyám, — visszazonozza a fiú; — az nem fog megtörténni, míg édes anyám él. Aztán kevés volna az is olyan nagy városban és mondtam már édes anyám, hogy keresek így is annyit, a miből becsületesen megélhetek.

— De ha megházasodhatnál, édes fiam. Maholnap itt az ideje.

A komor fiatal ember arcán most először lebben át egy mosoly.

— Azt megtehetem így is, édes anyám és talán hamarabb, mint édes anyám gondolná.

— Dehogyan? ... talán már ... volna is valaki ... fiam! édes fiam!

Az anyja zokogva ül a fiát. Nem tudja, hogy miért sir, csak sir. Oly boldog e percében és mégis úgy fáj neki valami. Eszébe jut az a sok szenvedés, a min fia átment s úgy kívánja neki, hogy szászor nagyobb legyen a boldogsága, mint a szenvedése volt; de nem tudja elmondani, csak annyit bir dadogva kiejteni.

— Az isten áldja meg! ... az isten áldjon meg!

Hancs az a komor tekintet, mely most is ott ül a fiát arcán, megrémíti a szegény asszonyt. Alig mer lélegzetet venni, úgy hallgatja fiát, a ki most elmondja, hogy éppen abban a járathban van, a mit édes anyja elrejtett: házasodik. De nem akar az édes anyja áldása nélkül a templomba menni. A leány, a kit elvesz, igaz, hogy szegény ...

Bejelentés május 4-ig csak 3 gyáros részéről történt azonban már az ezek által kiállítandó gépek száma s minősége is szép eredményre nyújt kilátást. Bejelentett névvel: 4 kézi cséplő gép, 5 járgány cséplő teljes készletben, 4 kétlovas járgány, 1 négy lovas járgány 9 gabona rosta, 10 szeeszkavágó, 8 répavágó, 2 répazúzó, 5 tengeri morzsoló, 1 tengeri cső daráló, 1 Little Grant daráló, 1 Panónia daráló, 2 kézi daráló, 1 szőlőzúzó, 5 konkolyzó 1 szénagyűjtő, 2 tüzi fecskendő, 2 szóró vető gép, 4 gazdasági szivattyúval, 1 trágyalé szivattyú, 2 rostalemez, 4 hármás eke, 2 kettős eke, 1 egyes eke.

Tárnóczy s több nagy gyáros, kik a kiállításban való részvételüket határozottan megígérték, bejelentés ideig nem tettek. Ez sajnos részvétlenségre mutat, kivált ha megfontoljuk, hogy a publikáció sokot módjain kívül a megyei gazdasági egylet minden egyes tagja külön kapott programot és bejelentési ívet. Reméljük azonban, hogy a bejelentés határidejéig május 10-ig, e téren kedvezőbb eredmény fog mutatkozni, kivált, ha az erre hivatottak a gazdaközönség figyelmét s érdeklődését e versenyre kellőleg felhívják.

Több gyáros azon kívánságának adott kifejezést, hogy a gépvásárra 3 lőreji gőzcséplő gépeket is szállíthasson, illetve a fuvarozási kedvezmény azokra is terjesztésük ki. — Bachrah Gyula ur, egyletünk ezen buzgó tagja, készséggel tett ajánlatot arra nézve, hogy a gőzcséplő gépek fuvarozási költségeit saját maga fedezze, mivel azonban Szoboszló város korábbi ajánlata általában mindenemű, a gépvásárra szánt tárgyak fuvarozására kiterjedőleg tételt, a bizottság nem tartotta a Bachrach ur ajánlatát igénybeveendőnek, hanem megbízta a titkár, hogy a tudakozó gyárosokat értesítse, miszerint a Szoboszló által felajánlott ingyem fuvarozás a 3 lőreji gőzcséplő garnitúrára is kiterjesztetik.

A minisztérium részéről az erőmővel teendő bróbatételekhez szakközegül Török Gábor gazdasági tanintézeti tanár fog kiküldetni.

Intézkedés tételt, hogy a magyar államvasutak összes vonalain a gyárosok által a gépvásárban kiállítandó tárgyak szállítási kedvezményben részesíthetnek.

Arról is értesítettük a terjedelmes titkári jelentésből, hogy debreczeni gazdák többen szándékoznak a gépvásárra, a gazdasági tanintézetből pedig mintegy 150 ifjú fog kivonulni. — Szívesen fogadjuk őket! Az ifúságot a haza reményeinek szokás nevezni. Ez elnevezés talán legméltyóbban illeti a derék ifjakat, kik az okserüi gazdálkodás ismeretét vannak hivatva terjesztetni s gyakorlatba hozni a nyugati államokhoz képest annyira elmaradt hazai mezőgazdaságunkban.

A titkár indítványára a díjak következőképp állapították meg. I. Csoport (egyes ekek) 1-ső díj: arany okmány, 2-ik díj ezüst okmány, 4-ik díj: bronz okmány. A II. Csoport (kettős ekek) és a III. Csoport (hármás ekek) részére ugyan ilyen díjak lesznek. A kis gazdák részére 1-ső díj 3 drb arany, 2-ik díj 2 drb arany, 3-ik díj 1 drb arany. A berekek részére ugyan ezen felosztás szerint 6 drb arany. A kis gazdák s berekek részére kitűzött 12 drb aranyat gróf Zichy Géza 6 méltósága adományozza.

Eztán bemutatta titkár a bírálati eljárásról szerkesztett szabályzatot mely csekély módosítással elfogadtatott s kinyomtatni és a bírálatbizottsági tagok közt kiosztatni rendeltetett.

A bírálatbizottság 5 albizottságra osz-

— Csak becsületes legyen, édes fiam, — mondja rá az öreg asszony.

— Már a hogy vesszük, hogy mi a becsületes, — viszonzóka komoran az ifjú; — gyereke van, egy hároméves gyönyörű kis fiú, olyan jó, mint az angyal és úgy szeret engem, mintha a tulajdon édes fiam volna.

Az öreg asszony eltakarja arcát és sóhajt. Nem bírja elviselni azt a szegényt, hogy egy ilyen lány legyen az ő Gyurijának a felesége.

— Találhattál volna mást is.

— Kíthálhattam volna? — szól a fiatal ember összeránczolta homlokát. — Meg vagyok bélyegezve isten és emberek előtt, hét esztendő óta a tömlőcében; szabad-e nekem arra gondolni, hogy szeplőtelen nevű leányt bilincseljek le örökre magamhoz? Meglehet, hogy találhattam volna, eltagadhattam volna a hét esztendői gyálázatot; de nem akarok senkit megcsalni. Jobb így, édes anyám, legalább nem vehetjük egymásnak a szemére, hogy te ilyen meg voltál; mind a kettőnk nevére írt tapadt, egymáshoz valóik vagyunk.

De az öreg asszonynak nem fér a fejébe sehogys ez a dolog. Az ő fia esete, az egészen más.

— Te nem tértél le a becsület utjáról; a mit cselekedtél, azt csak úgy cselekedted indulatodban, magad sem tudtad mikép. A szived volt az oka.

— Hát az a lány hogy vétkezett? Nem a szive volt az oka annak is? Nem az indulat ragadta el? Ne bánts, édes anyám; szava inkább, ne itélj el. Nagy dolog is az egy szegény leányt szegénybe keverni. Egy gazember rászédte, hitegette, aztán elhagyta. Klári! Ne félj, én nem hagyalak el! Szegény öreg asszony lehajítja fejét az ifjú

lik. Az 1-ső az egyes, a 2-ik a kettős, a 3-ik a hármás ekek, a 4-ik, a kis gazdák és események versenyét fogja bírálni, az 5-ik az erőmővel teendő próbákat eszközöli.

Bírálatbizottsági tagokul megválasztottak.

I. Csoportban, egyes ekekre. Lukács Dezső, Rácz Gyula; Rottler Sándor, Lipovniczky Imre, Dr. Hetényi Lipót, Nagy Kálmán, Harstein Lipót, Foghty Sámuel, Oláh Jakab, Borbély Mihály, Geréb Fülöp, Egri Dániel, Lója Károly, Domokos Kálmán.

II. Csoportban kettős ekekre. Csapó István, Szilágyi János, N. Oláh Emil, Fried Emil, Oláh Jakab, Vársárhelyi István, Cseke János, Turly Jakab, Gati János, Fischbein Ignác, Horvát Kálmán, Kiss Gábor, Soós János Békassy László tanár.

III. Csoport, hármás ekekre. Ludmán Lajos, Soltész László, Ács Nagy László, Turly Albert, Kállay Imre, Szöllösy Imre, Herdizsák Béla, Ács Nagy József, Szivos Géza, Fekete Mihály, Adler Farkas, Zilinszky Béla, Sinay Károly, Walter Lajos tanár.

IV. Csoport, kis gazdák és események versenyén.

Bogdán Gábor, Soltész Farkas, Csiky Mihály, Ujváry Béla, Bachrach Gyula, Czeglédi Lajos polgármester, G. Toth Mihály, Czeglédi János, Kircsy János, Póka István, Lévy Márton, Farkas Pál, Farkas Albert, Rottler József tanár.

Az erőmővel dolgoznak.

Török Gábor tanár, Szepessy Gusztáv, Kasztli László, Ferenczy Elek.

Ez albizottságok elnökeiket magok választják az előadói teendőket mindegyikben egy gazdasági irodalmi tanár végzi.

A bírálatbizottság ily módon történt megalakításával míg egyrészt az egyesület fölénye biztosítva van, másrészt, megnyerett a gazdasági tanintézet tudományos ereje is.

Az esti 6 órákor befejezt ülést után a bizottság megsemmisítette a kiállítási helyiséget, s a csarnokok és egyéb épületek helyét kijelölte. — Nehány nap múlva nagy sürgős-forgás lesz a pusztá faluban, mivel a verseny határideje közelget, s az érkezőndő gépek elhelyezéséről idejében gondoskodni kell. („Hajdumegye.“)

Napi hírek.

— A hiv. lapból. Magyar országos pénzügyminiszterem előterjesztésére Svaizer László kir. tanácsos és debreczeni pénzügyigazgatónak hasonló minőségben Besztercebányára áttételét megengedvén, Darvasi Endre pénzügyi tanácsost s biharmegyei adófelügyelőt a királyi tanácsosi cím díjmentes adományozása mellett debreczeni pénzügyigazgatóvá kinevezem. Kelt Bécsben, 1884. évi április hó 28-án. Ferencz József, s. k. Gr. Szapáry Gyula, s. k.

— A Fröbel-egylet a jövő június hó 14-én a nagyerdői lövelde előtt táncmulatsággal egybekötött tombola-estélyt fog rendezni, nehány lelkes és buzgó választmányi tag indítványozása folytán. E nyári idény alatt, a midőn oly sok egylet, társulat és kör fog hasonló mulatságokat adni, — mint p. o. jogászok, jogászok, gazdaságok, teológusok, kereskedő ifjúság egylete, iparos ifjúság egylete, iparos kör, tüzlőkötő stb. stb., különösen óhajtuk felhívni a n. é. közönséget illetve egyes családokat és mulatni szerető

is elhallgat; az alacsony szobában nem hallani semmi neszt. A fagygyu gyertya homályosan pislog, sokáig nem koptatja el hamvát senki. Végre megszólal az öreg asszony, de fejt még most sem emeli föl:

— Régóta tart már köztetek az az ismeretség?

— Másfél éve, édes anyám s egy éve lesz nekikára, hogy együtt lakunk.

Az öreg asszony nem szól semmit, de a szive oly nehéz, hogy majd leszakad. Nem vár semmi jót a nőtől, a ki oly könnyen összeadja magát a férfival; de nem mondja már a fiának. Minek mondaná? Világ kezdete óta úgy volt, hogy jobban hallgatnak a férfiak, hogy szegény asszonyok, mint az édes anyjok intő szavára.

Adja az isten, hogy meg ne bánd fiam! — csak ennyit mond a szegény öreg asszony.

Megint elhallgatnak mind a ketten. Az öreg asszony föláll, hogy egy kis vacsorát csináljon fiának.

— Nem, édes anyám, nem vagyok éhes, ettem a vasuton, — igyekszik visszatartani anyját a fiú.

De az öreg asszony nem nyughatik addig, míg egy kis meleg vacsorát nem csinált. Tudja isten, a közben megkönnyebbül a szive is, mintha a lángok vidám pattogásával az a nagy nehéz fájdalom is lepattogna. Sürgő-forgó a gondos anyja s egészen felvidul és szinte megfiatalodik a nagy igyekezetben.

A vacsora végre ott párolog az asztalon s az anyja gyönyörködve nézi, hogy fia milyen jóízűn hozzá lát. Aztán beszélgetésbe eszednek. Gyuri megkérdezi, hogy é-e még ez, meg amaz a faluban? hogy van? mit csinál? És az anyja felel neki. Csak egyről nem szólunk, a Kormos András menyecske lányáról, a ki pedig oly sokat kérdezőskö-

fiatal embereket, a Fröbel-egylet a tombola-estélyére, a mely tekintve az egyletnek a nemesebb esztétikáját, mindezen esetre leginkább megérdemli a pártfogást, annyival is inkább, mert az igen tisztelt választmány kedves és szeretetre méltó női tagjai úgy a beszerzendő nyeremény tárgyak értékessége és szépsége, mint a tombola és belépti jegyek árának mérséklése s általában a mulatságnak egyszerűsítése által, — nem is említve itt azon otthonias valódi színes modort, melylyel a kedves rendezők vendégeiket ilyen alkalommal fogadni s elbűvölni szokták — mindent elkövetnek arra nézve, hogy az estét népszerűvé, kedvesé s emlékezőssé tegyék.

— A deb. színház nyugdíjintézetét közelebből érdeklő sorok olvasnak a fővárosi hírlapokban. „A színház-egyesület közp. igazgató tanácsának legutóbb tartott ülésén mindenekelőtt felolvasatott gr. Eszterházy Kálmán főispánnak, mint a Kolozsvári színház intendánsának levele, melyben tudatja, hogy utasította az intézet pénztárnokát, hogy a kolozsvári színház mindazon tagjaitól, a kik az egyesületi tagsági díjat a jelen évre még be nem fizették, vonja le és szolgáltatassa be a központi irodába. Örvendtes tudomásul vétetett és ennek kapasan kimondatott, hogy a debreczeni színház nyugdíjának az egyesületéhez leendő csatoltatása tárgyában, az igazgató tanácsnak egy megbízottja küldessék Debreczenbe.“ Küldhetik, de ide ugyan hiába fárads.

— A „Falurossza“ előadását a műkedvelők közkirovatra ezüdtörtökön ismétlik. A tegnapi előadás sikere a második előadást is biztosítja. A jegyekre előjegyezhetni a gazdasági tanintézet irodájában.

Összehasonlító statisztika az ápril hó 20-tól 26-ig terjedő hétről: Budapestben született 273, elhalt 277, Debreczenben szül. 32, elh. 30, Pozsonyban szül. 28, elh. 42, Kecskeméten szül. 44, elh. 21, Aradon szül. 35, elh. 25, Temesváron szül. szül. 18, elh. 35, Nagyváradon szül. 28, elh. 27, Kassán szül. 23, elh. 23, Sz.-Fehérváron szül. 12, elh. 17.

— Szintársulatunk mint nekünk írják csak június 15-éig fog Pozsonyban játszani. Azután a társulat Egerbe megy s onnan Nyiregyháza-ról szeptember végén kerülnek haza.

— Köszönet nyilvánítás. A debreczeni iparos ifjúsági egylet által rendezendő sorjáték nyereménytárgyait adományaik által ujjabban következő egének voltak szívesek gyarapítani: Gorovv Miksa és Tsa. egy sodrony virágasztal. Bihannek Ignác né egy vajtort. Kapes Sámuelné két virágpohár. Szikszay Istvánné egy pénztárcza. Weissenberg Róza három drb. üveg tányér. Hrabecz Antal egy hőmérő. Kätz Lipótné egy gyufatartó. Jonák Irén egy virágpohár. Weiss Berta ezukortartó. Dob-schorb Józsefné egy virágpohár. Bernfeld Fáni egy gyümölcskosár. Zavilla Ilka egy színes selyemmel himzett molleendő. Strassberg Mór né egy ezukorszelezeze. Forgách Károlyné egy üvegát. Zavilla Anna egy óratartó. Zavilla Gyula egy pénztárcza. Fogadják mindazzen nemes szívű adakozók az iparos ifjúsági egylet nevében nyilvánított ösztinte köszönetemet. Debreczen 1884. május hó 10. Serly Ede elnök.

— Egy jó karban lévő zongora minden órán eladó. Értekezhetni Széchenyi utca 1772. sz. a. az emeleten.

— Szegény férj. Mr. Le Hérón bepanaszolta nejét házasságtörésért, s ezért a nőt három havi fogságra ítélték. A francia törvények szerint a férjnek joga van a büntetést elengedni, Hérón ur azonban e helyett

dőtt Gyuri felől, főkép mióta egy esztendeje özvegy asszony lett.

Na de annak most már másodszor is vége, hogy Mátyás Györgyné lányának szólithassa valaha azt a takaros, módos Juczikát. Menye lesz egy olyan se lány, se asszony, a ki nem is volt a pap előtt, mégis bekötötték a fejét.

Ez a gondolat ismét keserűséggel tölti be az öreg asszony szívét, a beszéd nem folyik már úgy ajkairól, el-elakad, Gyuri is hallgatagabb lesz. A fagygyu gyertya már majd egészen leégett, éjtel már rég elmúlt. Az anyja ágyat akar vetni fiának.

— Nem maradhatok, édes anyám, hajnal előtt Körtyvélyesen kell lennem. Három óra után husz perczel indul a vasut.

Hiába minden tartóztatás.

— A tisztelőndő urat kérje meg édes anyám, hogy küldje a keresztlevelemet.

— Nem akarnál inkább magad beszélni vele, Gyuri? Jó ember volt mindig hozzád.

— Nem, édes anyám, nem akarok senkivel beszélni, nem akarok senkinek a szemé közé nézni. Az én életem itt el van temetve; legjobban ha nevetem is elfelejtik. Most pedig az isten áldja meg édes szülém!

Letérdelt s úgy eskölkölte meg anyja kezét. Aztán kifelé indult.

— Várj, szól az anyja s még egyszer visszavezette a szobába.

Aztán kinyitott egy nagy magas fiókos almáriumot, annak a legelső fiókjából kivett egy pár régi, formájú arany fülbevalót egyetlen kincsét.

— Add oda ezt a mátkádnak, — szólott elfojtott, akadozó hangon; — mond nekik, hogy én küldöm. Boldogult atyádtól kaptam, akkor nap, mikor az esküvőnk volt.

(Folyt. köv.)

szive méván. Ennemezett a rablógyilknyokat isgedte a g meg elég Hérón ur elnököt J. től még n lyett fizet

— A ségbeli fő kakkadi n ként az il kott, vére ezen alk konstata tán kiépü Márczius ber hírtel letben fok eitemetlek meghalás eselekedet bek biztat láloset a mazhatott lyó hó 6 orvosi viz belső üveg ennek az szerencsét esett-et n kir. járásb demelt jut

— M kánál. H szok s je színház m eizer“ ál verek“) ez van költő episodokk fizetési f megkapta kálini akar tudhatta n kapott Pá őt a könyv hogy a fö kelteti fo nézve. Eg meg Pálm példányát, tán, ha ug heti, hogy jussom. A r a rendőrsé ma délután magához. I névjegyen jelentette az elfogad kor az elő lyan kezdé irt fizet dozni. Az á követelt, d 1400 frtot a melléksz galmazó s cursusnak. mai llla e hogy a sz hozza a ka ban jeladé kik az áll letartóztat társa az u ban elfogt egyikök J dotta mag kodott nev Kovács Lá nyitótörvén egyelőre a toztatta s illető pasq tolt ki Bus ben Pálm bizonyos F zász neve nülten az egyének n rendőrség

— K várról jele ság fogla Rambusche nai Terézt A rögtön e lált consta elé és mid ublanus ká tett, cnyak előre anny relem kerg

— Jő — F i u n érkezett: tild főhercz rencsén f és az ujon jól érzik m ladi örömé osztatlan r kor szerete urhoz, a ki zett és Mag léku József hoz igaz s rencsét, bo

szíve mélyéből örvölt, nejt a fogházban tudván. Ennek dacára Héronnak meg kellett engednie a köztársaság elnöke, ki nem csak rablógépkosokat, hanem szép bűnös asszonyokat is meg szokott szítani. Grévi elengedte a gyönyörű asszonyt a fogházba, s meg elégedett 1000 frank büntetéssel. Le Héron ur ezért elkeveredve porba fogta az elnököt jogtalanul alkalmazott kegyelem osztásért. Le Héronnak ezen felül, mivel nejtől még nincs elvála, meg kellett neje helyett fizetni a büntetéspénzt.

— A sír titka. Balog Imre Kakad községbeli földész a folyó év telen három színté kakadi fiatal emberrel összeveszett, s miként az ilyen alkalmatosságnál történni szokott, véres fúval hagyta oda a csatát. Az ezen alkalommal felvett látlelet borsértést konstatait; Balog feküdt vele pár hétig, aztán kiépült a bajból és teendői után látott. Március végén a kigyógyultnak képzelt ember hirtelen rosszul lett, pár napig önkívületben feküdt és meghalt; március 31-kén eltemették. — A halottkém egészen rendes meghalásnak vette a Balog gazda utolsó eselekedetét, de nem úgy az özvegy, ki többek biztatására gyanúját, hogy a különös haláleset a fentebb leírt verekedésből származhatott, bejelentette a járásbíróhoz. Folyó hó 6-án történt meg az exhumálás; az orvosi vizsgálat kiderítette, hogy a koponya belső üveglemeze az ütés helyén behorpadt, s ennek az agyra eszközölt nyomása okozta a szerencsétlen ember kinos halálát. A „kis esetet” már feledő bethűsök a székelvizi kir. járásbíróhoz börtönében várják jól kiérdemelt jutalmukért.

— Megkísérlet zsarolás Pálmai Ilkánál. Három fiatal ember, állítólag jogászok s jó nevű családok sarjadékai, a népszínház művésznőjéről, Pálmai Ilkáról, „Lucifer” álnév s „Szintalak mögöl. (Pálmalevelek)” cím alatt könyvet írtak, mely tele van költői ocsmányságokkal s scandalósus epizódokkal. A művésznő atyja a könyv előfizetési felhívását már két héttel ezelőtt megkapta s ekkor a művésznő fiére provokálni akarta a szerzőt, de ennek kiletét nem tudhatta meg. Hordár által névtelen levelet kapott Pálmai Ilka, a melyben értesítették őt a könyv megjelenéséről. Figyelmeztették, hogy a föltűnés, melyet e könyv okvetlenül kelteni fog, mily compromittáló lesz reá nézve. Egyezséget ajánlanak tehát. Vegye meg Pálmai Ilka a könyvnek mind a 800 példányát, darabonként 2 ft 40 kr-ért, aztán, ha úgy tetszik, egésze el. Így elkerülheti, hogy a botrány krónika nyilvánosságra jusson. A művésznő a levelet mindenek előtt a rendőrségre küldte s aztán válaszlórá, ma délutánra rendelvén a névtelen levélíró magához. Délután 3 óra tájban uri nyomású névjegygyen egy Majthényi Géza nevű ur bejelentette magát a művésznőnél. Pálmai Ilka az elfogadó terembe vezette vendégét s mikor az előadta jövelete csejzál, egész komolyan kezdett vele a róla írott mű példányait fizetendő pénz mennyisége fölött alkudozni. Az állítólagos Majthényi ur 1920 frtot követelt, de végre hajlandónak mutatkozott, 1400 frtot is elfogadni. Nem is sejtette, hogy a mellékszobában elrejtve Minorich rendőrfőgalma s egy polgári biztos fültanuja a discursusnak. Mikor az egyezés létre jött, Pálmai Ilka csejzgett s azt mondá vendégének hogy a szobaleányt szólítja, a ki majd elhozza a kasszája kulcsát. A csejzgetés azonban jelaadás volt az elbujtatott rendőröknek, kik az állítólagos Majthényi urat nyomban letartóztatták s értesülvén tőle, hogy két társa az utcán várakozik, ezeket is nyomban elfogták s bekisértek a rendőrséghez. Itt egyikük Jankovich Gyula jogásznak mondotta magát. A harmadik kompanist vonakodott nevét megmondani, de kiderült, hogy Kovács Lászlónak hívják. Az úgy majd a fejtörőtörvényszéknél fogja nyerni befejezését; egyelőre a rendőrség a három tettest letartóztatta s a könyv példányait lefoglalta. Az illető pasquilleből eddigél három iv nyomatott ki Buschmann F. nyomdájában, ez ívben Pálmai Ilka neve nem fordul elő, csak bizonyos P. Lucetiriáról van szó. A jó hangzású nevekből ítvé különben nem valószínű az a következtetés, hogy az elfogott egyének nem valódi neveiket vallották be a rendőrségnél.

— Kettős öngyilkosság. Székesfehérvárról jelentik. Szensztión kettős öngyilkosság foglalkoztatja Székesfehérvár városát. Rambuschek százados özve. yét született Tolnai Teréz budai-uti lakásán halva találták. A rögtön előhívták dr. Árokey mérgezési halált constatált. Óriási néptömeg gyűlt a ház elé és midőn az arra jövő Reinbacher Antal uhlanus káplár e hirt meghallotta, haza sietett, cnyankál vett és rögtön meghalt. Egyelőre annyit bizonyos, hogy mindkettőt szellem kergette a halálba.

— József főherceg családi öröme. — Fiuméből a következő tudósítás érkezett: „Ő császári és királyi fensége Klotild főhercegnő tegnap reggel öt órakor szerencsés főhercegnőt szült. A fenséges anyja és az ujonstulott a körülményekhez képest jól érzik magukat.” — József főherceg családi örömeben minden magyar öszinte és osztatlan rokonszenvvel vesz részt, mindenkor szeretet és tisztelet kötvén a fenséges urhoz, a ki mindig a magyar nemzettel érezett és Magyarországnak hű fia. A nagyemlékű József nádor családjának gyarapodásához igaz szívvél kíván a magyar nép szerencsét, boldogságot és örömet ünnepelni meg

a kis főhercegnő születését. Ez érzelmeket sietett is kifejezni Fiume polgársága, mely, mihelyt a Villa Guiseppeből kihatótt a jó hír, felleobogotta a várost s a rév és kikötő összes árboceit. Az utcákon pedig a banda-cittadina vonult végig esengő zeneszóval. — A Klotild főhercegnő betegágyánál jelen voltak a főhercegnő anyja Klementina koburg-gothai hercegné, Braun orvostanár Bécsből és Schechnerné bécsi sage-femme. Fiumében időz a főhercegnő fiére Nándor koburg-gothai herceg is. Az újszülött főhercegnét Pauer János székesfehérvári megyés püspök fogja megkeresztelni.

— Program. Azon nagymérvű érdeklődés folytán, melyvel vidékünkön viseltetik a közönség a nagyváradi önkéntes tüzoltó egyet zászólószentelési ünnepélye iránt, időszerűnek találjuk e kiválóan ígérkező ünnepély programját közölni. Az ünnepély sorrendje következőképp lett megállapítva: 1884. május 31-én szombaton: 1. Az érkező vendégek ünnepélyes fogadtatása délután 4 órakor a vasuti indóháznál. 2. Az indóháztól bevonulás a tüzoltói őrtanyára. 3. Színházi díszelőadás esti fél 8 órakor. 4. Ismerkedési estély a „Rózsabokor”-ban. — Junius 1-én, vasárnap: 1. Az „Önkéntes tüzoltó egyetlek nagyváradi szövet-ségének” II. közgyűlése délelőtt 9 órakor. 2. Dísz-gyakorlat délelőtt fél 12 órakor. 3. Társas-ebéd délután 1 órakor a „Rózsabokor”-ban. (Ujjab megállapodás szerint a „Sas” nagytermében.) 4. Kirándulás a Püspök- és Félix fürdőbe délután 3 órakor. 5. Fáklyás menet a zászólóházhoz este 9 órakor. — Junius 2-án, hétfőn: 1. Ébressztő zenével reggel 5 órakor. 2. Dísz felvonulás a zászóló avatási helyre reggel 8 órakor. 3. A zászóló felavatása. (Részleteiről külön sorrend fog kibocsátatni.) 4. Díszebéd délután fél 2 órakor. 5. Zártkörű táncvigalom a „Feketesas” nagytermében este 8 órakor.

— A ládába zárt fiú. Egy párisi kereskedő nejevel és két gyermekével utra küszült, Franciaországban valamelyik déli vidékére. A családnak egyik barátja, G. eljött bucsuzni, s a mint beszélgettek, a kereskedő kis fia belebújt az egyik üres ládába. G. a mint ezt észrevette, hirtelen rácsukta a födelet, s nevetve futott a másik szobába. Nehány perc múlva nehéz nyögést, sóhajtatást hallottak a ládából; a kis fia a légmentesen csukódó ládában könyörgött, hogy bocsássák ki. G. azonban úgy elvette valahova a kulcsot, hogy a leglázasan igyekezett daczára sem tudták megtalálni sehol. Tíz percznyi rémületesen hosszú idő múlva találták meg a kulcsot, s bocsátatták ki a fiút, a ki halvány volt, mint a halott s márálig lélegzett. Jó negyed órába került, míg valamennyire magához tért, de még mindig komoly aggodalmat kellő állapotban van.

— A szultán ajándékai a trónörökösnek. Orsováról jelentik, hogy közelebb érkezik oda a Hildegarde gőzös, hozva azon ajándékokat, melyeket II. Abdul Hamid török szultán Rudolf trónörökösnek Konstantinápolyban időzésekor adott. A küldeményt Tevük bej türkszkari őrnagy kíséri, kit a szultán megbízott, hogy az ajándékokat személyesen juttassa a trónörököshöz Bécsben. Az ajándékok közt vannak pompás szőnyegek drága fegyverek, melyek tizennégy ládába vannak csomagolva. Ezekeken kívül két gyönyörű telivér arab esődört is hoz Tevük bej a szultántól; e pompás állatok értéke több mint 60,000 frank. Orsován egy a ládák, mint a lovakat egy kisebb gőzösré szállították át, mely egész Bécsig viszi a szultán ajándékait s valószínűleg e hó 14-ikén fog oda érkezni.

— Zivatar Londonban. Az angol fővárost és Anglia déli részét hétfőn délben óriási vihar látogatta meg. Londonban lejtött a mennykő. A Blackfriars-uton, a London-bridge mellett, a villám tüzes gölyő alakjában egy lovasuti kocsit elött ütött le, egész gödröt ásva a kövezeten. A csattanás rettenő volt s többen elájultak ijedtökben. A börténél a villám a pókhálószerűen keresztülkaszult telegraf-drótkba ütött s a ledülő oszlop két hölgyet és egy urat súlyosan megsebesített. — Cambridgen egy ház homlokfalát hosszabban kettéhasította az istennyila, Margotaban pedig felgyújtott egy majort. Dover mellett roppant víztölelésre kavarta föl a tengert a vihar, de a vízszörnny a nélkül vonult el, hogy kárt tett volna a kikötőben vagy a városban. Az égi háboru nagy jégesővel is járt.

— Halál a levélsekreney előtt. Tegnap este fél Budapestén egy tisztességesen öltözött nő sétált a kerpesi-uton egy kis leány kíséretében. A nő megállott egy levélsekreney előtt, beledobott egy levelet s abban a pillantban holtan rogyott a földre. A kis leány segélykiáltásaira nagy néptömeg gyűlt egybe s a holttestet bevitték a Rókus kórház halottas kamarájába. A hirtelen elhunyt nőt Aner Zsuzsánának hívták és pár nap előtt jött a fővárosba Veréből.

A gazdász ifjak mükedvellői előadása.

— május 12.

Zsufolt ház, taps, virág, jókedv, ügyes szereplők, élvezetes előadás jellemzik a tegnapi színházi estét.

A gazdász ifjaknak soha se lesz okuk megbánni, hogy fáradságot nem ösmerve, megtartalan szorgalommal betekert fordítottak a

„Falu rossza” szerepeinek betanulására, mert segélygyeltek alaptökejét ugyancsak szép összeggel meggyarapították, s a közönségnek sem lesz oka sajnálni, hogy abban az óriási fuilasztó hőségben három órát végig szenvedett, mert igazán élvezetes színi estét talált. A mükedvellők egytől egyig oly sikerrel játsztak, mely nagyon felelt áll annak a rendes mértéknek, a melylyel a dilettansokat nézni szokás.

Bizonyos elfoglaltsággal léptünk a színházba, mikor az előadandó darab egyes nehez szerepeire gondoltunk, s annál nagyobb, a mükedők érdeme, hogy ez elfoglaltságunkat minjárt az első jelenések után le tudták győzni.

Olvasóink tudják azt a régi jó szokást hogy mükedvellők játékaikat a referens sohasem bírálgatja, csak dicséri; ez alkalommal tehát csak is arról lehet szó, ki nek a játék dicséjéjé meg jobban.

Fino m Rózsit e legtöbb routint igénylő nehéz szerepet K u b a y Lajosné urnő játszta sok elevenességgel és megnyerő szeretetre méltósággal. Dalait tüzéll, hűvél és esengő szép hanggal énekelte.

Kiss Irén kisasszony a drámai szereppel küzdött meg; Boriskát játszta. Az első megjelenéskor egy kis lámpaláz látszott meg rajta, de ezen csakhamar tulesett s aztán oly szépen szavaltva szerepét, és oly szívvel érzésteli drámai erővel játszott, mely egy tehetséges színésznőnek is becsületére vált volna; különösen sikerült a falu alatti nagyjelenése a mikor nem egy szembe csalt könnyűket.

Gerébi Gizella k. a. jókedvű, kedves Batty Teresi volt, a kiből később olyan tüzől pattant áldott jókedélyű menyecske vált, hogy a közönség nem győzte eleget tapsolni ügyességéért.

Sz arvasi Erzsike k. a. a sápitó Gonosz né szerepében derűltséget keltett, és zajos tapsokra tette érdemessé magát. Kisebb szerepekben pedig Balog Erzsike, Szlavkay Jolán, Sz arvasy Mariska, Kiss Bella és Cs á k y Mariska tüntették ki magukat. A figyelmes rendezőség gyönyörű vírágbokrétákkal tiszteite meg őket.

A férfi szereplők közül G ö n d ö r Sándor személyesítője az első hely. E szerepet P á l f y Gy ö r g y ur játszta sok erővel, s néhol igazi hivatottsággal. Szép ének hangja is van, s dalai nagy hatást keltenek.

Cs á k y B é l a ur sok természetességgel s sok érzéssel adta az öreg Feledit, a kinek öreg korát nemcsak a szürke parókával, de számos természeti vonással tudta jellemzetessé tenni.

D arvas B é l a ur volt mint Gonosz a legothoniasabb. Talán nagyon is otthon érezte magát és azért mőködött többet mint szabad lett volna. Egyedül ő volt az, a ki a kelleténél nem kevesebbet, de többet nyújtott. Igen sok humorral van megáldva, s nem egyszer ugyancsak megnevettette a közönséget. Darvas urban igen sok alakító tehetség van.

Kisebb szerepeiket sok ügyességgel játszták még: Lajost I b r á n y i Miklós ur, Cserebogár Jókát, Nikl Ferencz ur, Czene cigányt Monspart Andor Adust Ungvári László ur, Jóska bérest Papp János ur, továbbá Holvéd Hugó, Juresek Béla, Garzó Imre, Kiss Tamás és Mayer Béla urak.

A karszemélyzet az intézet dalárdája képezte, s rendkívül derekasan viselte magát. Az előadás végeztével a buzgó rendezőt Foltényi bácsit is zajosan kitapsolták.

Előadás után a mükedvellők a K o r o n ában nagyszámú közönség részvéte mellett hajnalig tartó jókedvű táncmulatságot rögtönöztek.

Legujabb.

(„Debreceni Ellenőr” eredeti táviratai.)

Budapest május 12. Mária Anna császári királyné lelki üdvéért a budavári vártemplomban gyászmisét mondott Haynald bibornokérsek fényes segédlettel. Jelen voltak a miniszterek, a tábornokok, a polgári hatóságok fejei és nagyszámú közönség.

Budapest május 12. A képviselőház a műborok gyártására vonatkozó törvényjavaslatot a napirendről levette, annak utána a csáktornya-zágrábi helyi vasutról szóló törvényjavaslat elfogadtatott.

Constantinápoly májás 12. Midhad basa pokolvar következtében meghalt.

Felolós szerkesztő és kiadó lapniajdonos
Vertesi Arnold.
Főmunkatárs: Kereczay Vilmos.

Nyilt-tér.

Eladó butorok.

Elutazás végett eladó
EGY SZOBABUTOR
25 forintért.

Továbbá egy vasággyú löszormatracczal és egy új piros atlas papppal 25 frtért.
(Péterfia-utca 938 szám.)

MATTONI
BUDAI KIRÁLY-
KESERÜVIZE
orvosi tekintélyektől legjobban ajánlva
Lapból minden gyógyszerár és ártányvizserekségek.
MATTONI és WILLE BUDAPEST.

!! VASBUTOR RÉSZLETFIZETÉSRE !!

Ágyak, gyermekágyak, bölcsők, gyermek-kocsik, éjjeli szekrények, asztalok márványból és a nélkül, mozdósasztalok, sodronybetétek, kanapék, fotelek, székek, kerti padok székek és satrak, löször, afric, tengeri fű és szalma: matrácok, stb. stb. félhavi és havi részletfizetésre.

Videki megrendelések pontosan eszközöltenek. Kivánatra árjegyzékek és mintalapok ingyen és bérmentve küldetnek.

Hoffenreich Jakab

vasbutor és gyermekkocsi gyári raktára
Budapest, V. fűrdő-utca 4 sz.

KWIZDA

köszvény elleni folyadék.

Egy óta kipróbált kitűnő szer köszvény csusz, és idegbántalmak ellen.
Valamint jelesnek bizonyult a

ficzomodások, az izmok és idegek, feszessége, vérálatutások, zuzódások, a hőérzetlenesége, továbbá a helyi görcsök (lábikra-görcs, idegfájdalmak s hosszabb ideig tartó bekötések által származott daganatok ellen; főként pedig nagyobb fáradságok és gyaloglások előtti és utáni erősödésre, stb. valamint aggkorban beállott erőtlendensésl.

Valódi minőségben a körekező cégeknel:
Főraktár KWIZDA FERENCZ JÁNOS,

cs. kir. udv. szall. és kerületi gyógyszerésznél
Korneuburgban.

Ára egy üvegnek 1 frt o. é.

Ezenkívül a koronaországban valamennyi város és mezővárosban léteznek raktárak, melyek időnként a vidéki lapok útján közhírré tétetnek. —

Szíves figyelembe vétel végett. Ezen késszitmény vásárlásánál kérjük a t. cz. közönséget, mindenkor határozottan Kwizda-féle köszvény folyadékát kérni s ügyelni, hogy egy az egyes üvegek, mint szinte a dobozok is mindenkor a f-ntebbi védjeggyel el legyenek látva.

Valódi minőségben kapható:

DEBRECZENBEN nagyban Geréby Fülöp-nél, kicsinyben Dr. Rothsneek V. Emil gyógyszerárban és Rickl J. Zelmonál; Nagyváradon Janky Antal, Kiss Sámuel és Wurst Ferencz-nél, Miskócson: Dr. Csorba István, Dr. Csáthy Gyula, Ujházy Kálmán és Mahr Károlynál, Nyiregyháza: Szepko Adolfnál és Szolnokon: Horánszky és Kecséssy Tódr gyógyszerárbaiban.

Maria-celli
gyomor-cseppek;
jeles hatáú gyógyszer a gyomor minden bántalmait ellen.

es felülmúlhatatlan az etvágy-hány, gyomorgyengeség, rozsa szaga ihellet, szék, savanyu felbűgös, kolika, gyomorhurut, gyomorfégés, hangyáképződés, túlságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás főtájs (ha az a gyomorból ered), gyomorgörge, székszorulat, a gyomortulterhettség étel és ital által, gúliszt, lép- és májbetegség, aranyeres bántalmak ellen. —

Egy üvegcsé ara hasznalati utasítással együtt 35 kr.

Kapható: Debreczenben Dr. Rothsneek V. Emil Götl Nándor, Tamassy gyógyszerész uraknál, Kun-Szt.-Márton Batha Zoltán gyógyszerárban, valamint az osztr.-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerárban és kereskedésben.

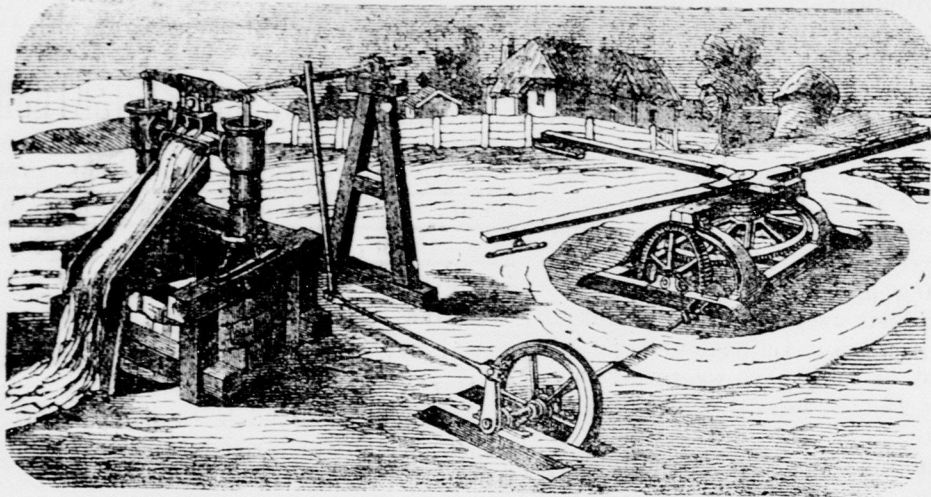
Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben.

Brady Károly,
„az őragyalhoz” címzett gyógyszerárban
Kremsierben, Morvaországban.

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tűzoltószerek gyára, harang és érezőntődéje.
BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet,
kutakban és mindennemű szivattyukban.

Elvállal teljes vízvezetékek berendezését városok, földbirtokosok és magánzók részéről, modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

KÖZ és MAGÁN-FÜRDŐK
felszerelésére

szagmentes ürszékek

felállítására és minden vízművi munkát gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmentesen küldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYÁR.

SZABÓ LAJOS

kézműáru üzletében

DEBRECZEN, rózsater

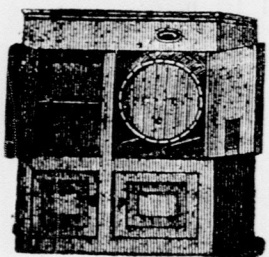
Nagy választásban kaphatók, MAJÁLISOKRA

divatos ruhaszövetek;

Voile és crêpe-laine színes nyomással; mosó színes perkalok, kretonok, satinok és batisztok, fehér és színes nyári pikétek, nyári fekete gyászruha-kelmék,

Napernyők, esernyők stb.

STILLER JÓZSEF

hordozható jégszekrény-
GYÁRA

Budapecsten, ajánlja elismert legjobb szerkezetű és díjjal kitüntetett

hűtőkészülékeit

sör, víz, vaj, nyers hus számára, ételhűtőket háztartások számára, fagylaltkészítő gépeket, fagylalt-reszervoárokat, teljes bor-berendezéseket, legújabb szerkezetű habzó-csapokat.

Képes árjegyzékek ingyen
Megrendelések intézendők:

STILLER JÓZSEF-hez

Budapest kerepesi-ut 30. sz.

Gyár: nagy-diófa-utca 12 sz.

1000 forint

azon urnónak a ki a

szeplő-kenőcsöm

használatát után egy azeplőket,

valamint a májfoltokat és nap-

arcsot elcsúfító színezetet el nem

vesztíti.

„EPILATOIRE“

az arc, kez, karok sat. levő szőrök végképeni

kiirtására. A szőrt kellemetlen helyekről eltávo-

lítani úgy, hogy többé ne nőjön, eddig csak sze-

rény kíváncsi volt, mert egyetlen szer sem elé-

gített ki. „Feltűnést“ kelt tehát az én sze-

rem, a mely nemcsak a szőrt kiirtja, hanem az

utánnövés is gátolja, annál inkább, mivel teljes

jótállást vállalok a sikerért és sikertelen esetben

az egész összeget visszafizetem.

Egy kis üveg ára 5 ft, nagy üvegnek 10 ft

Gyógyászati-quarzhomok, legjobb szer a fűgék

(Mitesser) kiirtására.

Egy doboz ára 1 ft 50 kr.

„Brazilin“ hajfestőszer

4 la minute.

Méreg és ércz nélkül, fest mindennemű haját sző-

kétől feketeig, tartósan és jól. A „Brazilin“-nal

festett haját a valódiaktól nem lehet meg-

különböztetni.

Egy nagy üveg ára 3 ft. Utvánvétellel szállítatik

Fischer Róbert.

vegyelm. orvos

Bécs I. Johannesgasse 11.

52.

381. szám.

ÁRJEGYZÉKE.

az „ISTVAN“ gőzmalom

készítményeinek

— készpénz fizetés mellett. —

Árak ausztriai értékben

költségmentesen

KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL, DEBRECZENBEN

ingyen szákkal.

AB. Asztali dara nagyszemű	100 kiló
C. Szinte középszerű	20.—
0. Királyliszt	19.—
1. Lángliszt	18.40
2. Montliszt	17.—
3. Zsemlyelisz 1-ső rendű	17.80
4. „ 2-od rendű	17.—
5. Fehér kenyérlisz 1-ső rendű	16.40
6. szinte 2-od „	15.60
7. Közép kenyérlisz 1-ső	15.—
8. „ 2-od „	14.—
8 1/2. Barna „ 1-ső	13.—
8 3/4. „ 2-od „	11.80
9. Lángliszt	9.80
10. Veres liszt	8.—
11. Finom korpa zsákkal 50	5.60
12. „ „ „ „ 50	5.—
13. Durva korpa zsákkal 4 50 kgr.	5.20
14. „ „ „ „ 4 50 kgr.	4.60
Simán őrölt búzaliszt zsákkal 75 kgr.	10.60
Ugyanaz „ „ „ „ 10 kgr.	10.—

DARA és LISZT.

25 kilós zacskókban

100 kilogramm zacskóval együtt

60 krajával drágább.

Debreczen, 1884. máj. 11.

Kiseb vételeknél 60 krral drágább.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. törvényszék telek-könyvi osztálya által közhírré tétetik, miszerint Szepeßy András és nejének — id. özvegy Szilágyi Lászlóné ellen 103 forint, s jár. kielégítés végett f. évi április hó 10-én bírói árverésen eladott Debreczen péterfia-utczai régi telek-könyv 511-ik lapján beirt 9 boglyás kaszálóból álló ingatlan Debreczen város polgármestere utóajánlata folytán f. évi június hó 4-én d. u. 3 órakor a kir. törvényszék árverési termében megtartandó bírói árverésen el fog adatni. Ki-

kiáltási ár a már kötelezőleg megajánlott 391 ft. 50 kr. melynek 10%-a a venni szándékozók által készpénzben, vagy óvadékképes papírokkal az árverésen a kiküldött kezéhez letendő.

A vételár az árverés jogerőre emelkedés után 3 egyenlő részletben, és pedig az első 1 hónap, a második három hónapos, — a harmadik részlet 5 hónap után fizetendő. — A bányapénz az utolsó részletbe fog betudatni. — Az árverési egyébb feltételek a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóságnál megtekinthetők.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1884. április 28-án tartott üléséből.

Szűcs István h. elnök. Szabó aljegyző.

Orvosi bizonylatok

„Margit“

GYÓGYFORRÁSRÓL.

Előnyös tulajdonsága valamennyi szikéles vizek között, — vegyi alkatrészeinek szerencsés összetétele és szabad szénsav, de gazdag, főlég kötött szénsav tartalma.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásának találtam a légutak és gyomorvály-
lombózatok esetében szabad szénsav tartalmánál fogva, s azért véresek lehetőségen, vagy a hol a vérkeringési

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár, Rókus-kórház igazgatója. Kiválóan jó hatásának bizonyult a légző-
emésztő- és vizeledőszervek hurutos bántalmánál oly annyira, hogy jelenleg rokon-
okata más ásványvíz forrásunkban alig rendeltek, — csak szabad szénsav tartalmánál fogva, oly esetekben is

Dr. Navrátil Imre egyetemi tanár, Rókus-kórház igazgatója. Kiválóan jó hatásának bizonyult a légző-
emésztő- és vizeledőszervek hurutos bántalmánál oly annyira, hogy jelenleg rokon-
okata más ásványvíz forrásunkban alig rendeltek, — csak szabad szénsav tartalmánál fogva, oly esetekben is

Dr. Poór Imre egyetemi tanár, Rókus-kórház igazgatója. Kiválóan jó hatásának bizonyult a légző-
emésztő- és vizeledőszervek hurutos bántalmánál oly annyira, hogy jelenleg rokon-
okata más ásványvíz forrásunkban alig rendeltek, — csak szabad szénsav tartalmánál fogva, oly esetekben is

Dr. Kéty Károly egyetemi tanár, Rókus-kórház igazgatója. Kiválóan jó hatásának bizonyult a légző-
emésztő- és vizeledőszervek hurutos bántalmánál oly annyira, hogy jelenleg rokon-
okata más ásványvíz forrásunkban alig rendeltek, — csak szabad szénsav tartalmánál fogva, oly esetekben is

Dr. Barbás József Rókus-kórház főorvos. Légső, emésztő- és vizeledőszervek hurutos bántalmánál bátra-
versenyez a külföldi szikéles ásványvizekkel.

Dr. Bamberger Henrik egyetemi tanár, udvari tanácsos. Légső, emésztőszervek idült hurutjainál
tapasztalt eredmény bizonyítja, hogy gyógyhatásban teljesen azonos a

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos. Összetétele és kellemes ízénél fogva ajánlható
légső és emésztőszervek kórállapatainál.

Ez idő szerint Európa legelső és leglátogatottabb tudósbeteggyógyintézetében a „Margit“-forrás gyógyvizét alkalmazzák által a legutak idült
hurutos bántalmánál tapasztaltam, hivatalos érem magamat ezen betegem által kedvesen fogyasztott és jól telt
gyógyvizet a legsürgősebben ajánlani.

Görbersdorf, 1879. március 18-án.
Borral használva a legegészségesebb és legkellemesebb ital.

Kizárólagos főraktár ÉDESKUTY L. magy. kir. udvari szállító-
nál Budapecsten.

Kapható azonkívül minden gyógyszerárban, fűszer-kereskedésben, szálló-
dában és vendéglőben.

Debreczen, 1884. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr“ könyvnyomdájában. Piac, SIMONFFY-ház.